

לצמוח

החטיבה לחינוך ולקהילה

תוכני הפעילות מיועדים לצורכי הדרכה והוראה בלבד, ואין לעשות בהם כל שימוש אחר מעבר לשימוש זה | מודפס על נייר אקולוגי למען הסביבה

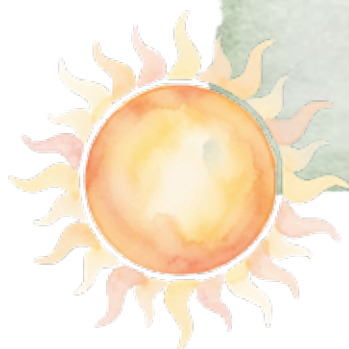
קראו את קטעי ההשראה וערכו דיון:

- על פי הכותבים, אילו מקומות או כוחות מאפשרים צמיחה?
- שתפו: מהו המקור שלכם לצמיחה?

כשמתגדל השעמום והעצבון בלבו של אדם,
ידע שממקור היגון וממחשכי השממון יבוא
הששון ואור החיים, כי תוהו ובוהו קדמו
לעולם הבנין, ואורות מאופל אמר ויהי.

הרב קוק

(מתוך שמונה קבצים, קובץ ג, אות פ"ז)

מן המקום שבו אנו צודקים / יהודה עמיחי

מן המקום שבו אנו צודקים,
לא יצמחו לעולם
פרחים באביב.
המקום שבו אנו צודקים,
הוא רמוס וקשה
כמו חצר.
אבל ספקות ואהבות עושים
את העולם לתחוח
כמו החפרפרת, כמו חריש.
ולחישת השמע במקום
שבו היה הבית
אשר נחרב.

הידעת?

- צמחים סופגים מינרלים וחומרי מזון מן האדמה שהם גדלים עליה באמצעות השורשים.
- ללא חומרי המזון הדרושים להם, התפתחות הצמחים נפגעת.
- קומפוסטציה (הדשנה) היא תהליך יצירת קומפוסט (דשונת) מפסולת אורגנית שמקורה בצמחים או בבעלי חיים.
- כ-40% מהפסולת הנוצרת מפעילות אנושית בישראל הם פסולת אורגנית.
- ההפיכה של פסולת לדשן היא חלק קריטי בכלכלה מעגלית, שבה חומרי הגלם לא נזרקים אלא מוחזרים למחזור הטבעי כמקור תזונה לצמחים:

**צמיחה
מחודשת**

הזנת הקרקע

**דשן
אורגני**

קומפוסטציה

**פסולת
אורגנית**

קראו את השיר שכתב ישראל דושמן ואת דבריו של דוד בן-גוריון.

- על איזה "מצע" צומחת מדינת ישראל לפי הכותבים?
- לאיזה "דשן", לדעתכם, זקוקה המדינה כדי לצמוח?

"מעין מה שקרה לעם היהודי, אשר גם בגלותו, בנכר, בתפוצה, בהיותו מושפל עד דכא, נתון למשיסה ולביזה ונרדף ונענה - נשתמרו בתוכו לאחר מאות השנים האלה כוחות יצירה גנוזים ומעינות חבויים של ישע, גבורה וגאון אשר זינקו מתוכו לעת-מצוא - כך גם מולדת העם היהודי, לאחר מאות שנים של חורבנות, מלחמות, הריסות ודלדולים שמרה בתוך תוכה, בחביון הריה ועמקיה, ערבותיה וגיאותיה מקורות וכוחות צמיחה ופריה, תנובה ויבול, וכשנתבעה מחדש על ידי בניה-בוניה מתוך אהבה ועבודה נאמנה - נענתה."

דוד בן-גוריון

(מתוך "משא השממה, 1943 במערכה", כרך שלישי, עמ' 18)

פה בארץ חמדת אבות / ישראל דושמן

פה בארץ חמדת אבות
תתגשמה כל התקוות.
פה נחיה ופה ניצור,
חיי זוהר חיי דרור.
פה תהא השכינה שורה,
פה תפרח גם שפת התורה.

נירו ניר ניר ניר
שירו שיר שיר שיר
גילו גיל גיל גיל
כבר הנצו ניצנים.

נירו ניר ניר ניר
שירו שיר שיר שיר
גילו גיל גיל גיל
עוד יבואו זרעונים.